

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Kultura języka, dykcja i emisja głosu	5.1.0445
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	
Instytut Logopedii	
Studia	

wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Biologii	Biologia medyczna	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Biologii	Biologia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Biologii	Biologia	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	biologia medyczna
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Chemii	Chemia	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia polska	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Historyczny	Historia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Nauk Społecznych	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie

Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia fizyczna z geoinformacją	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)

dr Ewa Binkuńska; dr Grażyna Szyling; dr Maria Faściszewska; dr Anna Walencik-Topiłko; dr hab. Grzegorz Kołodziej

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin**Formy zajęć**

Ćw. warsztatowe

Sposób realizacji zajęć

zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej

Liczba godzin

Ćw. warsztatowe: 20 godz.

Liczba punktów ECTS

1

1 ECTS = 25 godzin

ćwiczenia 20 godz. + 5 godz. przygotowania do zajęć

Termin realizacji przedmiotu

2023/2024 letni

Status przedmiotu

obowiązkowy

Język wykładowy

polski

Metody dydaktyczne

- Analiza doświadczeń
- Dyskusja
- Praca w grupach

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne**Sposób zaliczenia**

Zaliczenie na ocenę

Formy zaliczenia

- Wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie wystąpienia
- Obecność na zajęciach i aktywny w nich udział.
- zaliczenie ustne

Podstawowe kryteria oceny

Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:

30% zaliczenia = czynny udział w ćwiczeniach i wykonania wszystkich realizowanych zadań oraz systematyczne przygotowywania w formie ustnej i/lub pisemnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego

- 70% zaliczenia = przygotowanie wystąpienia na temat uzgodniony z prowadzącym

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt kształcenia	Analiza doświadczeń	Praca w grupach	Udział w dyskusji	Praca zaliczeniowa/wystąpienie
	Wiedza			
CKN_W13	+	+	+	+
	Umiejętności			
CKN_U15	+	+	+	+
CKN_U16	+	+	+	+
	Kompetencje			
CKN_K3	+	+	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne Wybranie specjalności nauczycielskiej na kierunku studiów	
B. Wymagania wstępne Brak	
Cele kształcenia Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z wiedzą na temat języka jako narzędzia pracy nauczyciela, metodami porozumiewania się w celach dydaktycznych i zagadnieniami związanymi z kulturą i emisją głosu, a także kształtowanie umiejętności świadomego i prawidłowego posługiwania się aparatem mowy.	
Treści programowe <ul style="list-style-type: none"> - Problematyka pracy z uczniem z zaburzeniami komunikacji językowej i trudnościami w posługiwaniu się językiem polskim - Metody porozumiewania się w celach dydaktycznych - Sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów - Poprawność językowa, błędy językowe - Stylistyka i kultura języka - Budowa, działanie i ochrona narządu mowy wraz z jego doskonaleniem funkcjonowania - Zasady poprawnej emisji głosu z uwzględnieniem oddechu, fonacji i artykulacji - Doskonalenie motoryki i konstrukcja wypowiedzi 	
Wykaz literatury A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: A.1 wykorzystywana podczas zajęć : <ul style="list-style-type: none"> - Tarasiewicz, Mówię i śpiewam świadomie, Universitas, Kraków 2003; - Walencik-Topiłko A., Głos jako narzędzie, Gdańsk 2007 - Ciecierska – Zajdel Beata: Trening głosu, Edgard/Samo Sedno, Warszawa 2012 A.2 studiowana samodzielnie przez studenta : <ul style="list-style-type: none"> - red. Przybysz – Piwko M.: Emisja głosu nauczyciela, CODN, Warszawa 2006 B. Literatura uzupełniająca : <ul style="list-style-type: none"> - W. Lubaś, S. Urbańczyk, Podręczny słownik poprawnej wymowy polskiej, Warszawa 1990 - T. Karpowicz, Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja, Warszawa 2009/ 2017 	
Kierunkowe efekty uczenia się CKN_W13 CKN_U15 CKN_U16 CKN_K3	Wiedza CKN_W13 Student/ka zna i rozumie: (C.W.7.) znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, (C.W.7.) praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji, tradycyjnej i elektronicznej (C.W.7.) zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.
	Umiejętności CKN_U15 Student/ka potrafi (C.U.8.) poprawnie posługiwać się językiem polskim. CKN_U16 Student/ka potrafi (C.U.7.) posługiwać się narządem głosu zgodnie z zasadami emisji głosu.
	Kompetencje społeczne (postawy) CKN_K3 Absolwent/ka jest gotowy/a do: (C.K.2.) skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu mowy w kontekście poprawnej emisji głosu. porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią
Kontakt ewa.binkunsa@ug.edu.pl	

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIProjekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego**UNIA EUROPEJSKA**
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Podstawy dydaktyki	5.1.0444
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	
Instytut Pedagogiki	
Studia	

wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Biologii	Biologia medyczna	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Biologii	Biologia	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Chemii	Chemia	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia polska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Historyczny	Historia	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Nauk Społecznych	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia fizyczna z geoinformacją	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia

Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Alicja Jurgiel-Aleksander; dr Jarosław Jendza; dr Grażyna Szyling; dr Ryta Suska-Wróbel			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć Wykład, Ćw. audytoryjne		2 2 ECTS = 55 godz.	
Sposób realizacji zajęć zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		wykład 30 godz. = 1 ECTS ćwiczenia (10 godz.) + przygotowanie do ćwiczeń i kolokwium zaliczeniowego (25 godz.) = 1 ECTS	
Liczba godzin Ćw. audytoryjne: 10 godz., Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu obowiązkowy		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Praca w grupach - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia Wykład: test z pytaniami zamkniętymi + jedno pytanie otwarte o charakterze problemowym Ćwiczenia: obecność i aktywny udział w zajęciach + wykonanie wszystkich zadań (kart pracy) realizowanych podczas ćwiczeń	
		Podstawowe kryteria oceny Kolokwium: kryterium zaliczenia przedmiotu stanowi poziom znajomości treści programowych oraz opanowania efektów uczenia się, wyrażony zakresem poprawnie udzielone odpowiedzi w teście (co najmniej 51% poprawnie udzielonych odpowiedzi). Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia końcowego jest obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach, których kryterium zaliczenia stanowi: obecność i aktywny udział w zajęciach oraz poprawne wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas ćwiczeń	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt kształcenia	Kolokwium	Dyskusja	Praca w grupach	Analiza przypadków i zdarzeń krytycznych
Wiedza				
CKN_W2	+	+	+	+
CKN_W4 i CKN_W15	+	+	+	+
CKN_W6 i CKN_W14	+	+	+	+
CKN_W7	+	+	+	+
CKN_W3	+	+	+	+
Umiejętności				
CKN_U1,CKN_U2,CKN_U6 i CKN_U8	+	+	+	+
CKN_U7	+		+	
CKN_U10 i CKN_U11		+	+	+
Kompetencje				
CKN_K2		+	+	+
CKN_K6		+	+	+
CKN_K7		+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie z wynikiem pozytywnym przedmiotu: Rozwój ucznia: jego konteksty oraz zaburzenia.

B. Wymagania wstępne

Orientowanie się w psychologicznych prawidłowościach rozwoju jednostki oraz w podstawowych uwarunkowaniach procesów uczenia się.

Cele kształcenia

Zapoznanie ze zróżnicowanymi paradygmatycznie koncepcjami dydaktyki, przykładami ich praktycznych wdrożeń oraz rolę przypisywaną w nich nauczycielowi i jego autonomii. Zapoznanie z pojęciami i działaniami kluczowymi dla pracy dydaktycznej nauczyciela, ujętymi z różnych perspektyw paradygmatycznych. Przesłanie teoretycznych i społecznych przesłanek dominującego w Polsce modelu kształcenia oraz zalet i ograniczeń wytworzonej w jego ramach codzienności edukacyjnej. Przygotowanie do działań dydaktycznych w klasie szkolnej, powiązanych z refleksją na temat ich silnych stron i ograniczeń. Stworzenie podstaw do podejmowania twórczej i krytycznej refleksji nad własną praktyką.

Treści programowe

Wykłady (30 godz.)

Pograniczny charakter dydaktyki jako subdyscypliny naukowej pedagogiki: jej powiązania z psychologią, filozofią i socjologią edukacji, oraz kontekstem praktycznym, w tym z wiedzą potoczną, indywidualnymi teoriami nauczyciela, regulacjami prawnymi określonego systemu oświatowego. Zróżnicowanie paradygmatycznie koncepcji dydaktycznych (mapa paradygmatów) i jego konsekwencje dla myślenia pracy nauczyciela, w tym rozumienia celów, metod i treści kształcenia oraz oceniania, a także projektowania działań dydaktycznych, uwzględniających zróżnicowanie poznawcze, emocjonalne i społeczne uczniów.

Koncepcje wiedzy, uczenia się i nauczania w perspektywie paradygmatycznej. Zróżnicowanie myślenia o wspieraniu rozwoju ucznia i strategiach motywacyjnych stosowanych przez nauczyciela. Rola nieformalnego nauczycielskiego diagnozowania umiejętności uczniów w procesie indywidualizacji kształcenia. Zakres autonomii nauczyciela w poszczególnych ujęciach paradygmatycznych.

Klasyczne i alternatywne założenia dotyczące lekcji jako jednostki dydaktycznej, jej budowy i modeli, technik pracy oraz wykorzystania środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych.

Dydaktyka normatywna i instrukcyjna jako modele dominujące w polskiej szkole. Rola podstawy programowej jako źródła celów i treści kształcenia. Miejsce oceniania w obiektywistycznie rozumianym procesie kształcenia i w systemie oświatowym. Prawne regulacje dotyczące oceniania. Różne rodzaje i funkcje oceniania szkolnego. Ocenianie szkolne a egzaminy zewnętrzne. Wewnątrzszkolne systemy oceniania. Zagadnienie wyrównywania szans w ujęciu dydaktyki obiektywistycznej i roli przypisywanej egzaminom zewnętrznym.

Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne a zarazem środowisko pracy różnych nauczycieli, odmiennie rozumiejących swoją rolę oraz stosujących odmiennie strategie pracy dydaktycznej. Lokalne uwarunkowania funkcjonowania klasy szkolnej jako przesłanka do projektowania zindywidualizowanych działań edukacyjnych. Odmienności w paradygmatycznym rozumieniu kategorii indywidualizacja kształcenia i samodzielność ucznia. Inne niż klasa szkolne środowiska dydaktyczne.

Ćwiczenia (10 godz.)

Analiza modelowych rozwiązań dydaktycznych podjęta z perspektywy odmiennych paradygmatów.

Analiza dydaktycznych zdarzeń krytycznych i projektowanie rozwiązań osadzonych w założeniach opozycyjnych podejść paradygmatycznych.

Identyfikacja mocnych i słabych stron zaproponowanych rozwiązań.

Identyfikacja klimatu dydaktycznego dominującego w klasie szkolnej. Rola przypisywana wynikom kształcenia, relacji uczniów z nauczycielem oraz relacji między uczniami. Analiza możliwości kształtowania klimatu klasy przez nauczyciela. Znaczenie klimatu dominującego w szkole i oczekiwań rodziców/opiekunów prawnych

Wykaz literatury

- A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):
- D. Klus-Stańska (2018), Paradygmaty dydaktyki. Myśleć teorią o praktyce. Warszawa: PWN
- G. Szyling, (2011, 2017), Nauczycielskie praktyki oceniania poza standardami. Kraków: „IMPULS”, rozdziały I i II
- G. Mietzel (2003), Psychologia kształcenia. Gdańsk, GWP, rozdziały 1 – 5.
- A.2. studiowana samodzielnie przez studenta
- D. Barnes (1988), Nauczyciel i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia. Warszawa WSiP.
- W. Okoń (2003), Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, cz. I i II.
- Strony internetowe: <http://www.edunews.pl/>
- G. Szyling, O informacji zwrotnej i jej relacjach z uczeniem się. Ku dydaktycznej refleksji nad perspektywą zmiany w kształceniu akademickim w Polsce. <https://kwartalnikpedagogiczny.pl/resources/html/article/details?id=182655&language=pl>
- B. Literatura uzupełniająca
- D. Klus-Stańska (2010), Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń. Wydawnictwo Akademickie Żak: Warszawa 2010, s. 209-244.

Kierunkowe efekty uczenia się

CKN_W2
CKN_W4 i CKN_W15
CKN_W6 i CKN_W14
CKN_W7
CKN_W3
CKN_U1, CKN_U2, CKN_U6 i CKN_U8
CKN_U7
CKN_U10 i CKN_U11
CKN_K2
CKN_K6
CKN_K7

Wiedza

CKN_W2
Student/ka zna i rozumie:
(C.W.1.) usytuowanie dydaktyki w obszarze pedagogiki, psychologii, filozofii i socjologii wychowania, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki – rozumianej paradygmatycznie, oraz relację dydaktyki ogólnej i dydaktyk szczegółowych.
(C.W.3.) zróżnicowanie paradygmatyczne współczesnych koncepcji nauczania oraz źródeł i rodzajów celów kształcenia oraz sposobów ich formułowania.
(C.W.3.) umowny charakter zasad dydaktyki i źródła sproblematyzowania tego zagadnienia.
CKN_W4 i CKN_W15
Student/ka zna i rozumie:
(C.W.3.) klasyczne i alternatywne założenia dotyczące metod i treści nauczania oraz organizacji procesu kształcenia i pracy uczniów.
(C.W.4.) klasyczne i alternatywne założenia dotyczące lekcji jako jednostki dydaktycznej, jej budowy i modeli, technik pracy oraz wykorzystania środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych.
CKN_W6 i CKN_W14
Student/ka zna i rozumie:
(C.W.5.) konieczność uwzględniania w projektowaniu działań edukacyjnych zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, zwłaszcza możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się.
(C.W.5.) ograniczenia paradygmatycznie koncepcji i sposobów wyrównywania szans edukacyjnych oraz napięcia występujące między tym założeniem a znaczeniem przypisywanym odkrywaniu oraz rozwijaniu predyspozycji i uzdolnień, a także działaniom związanym z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.
CKN_W7
Student/ka zna i rozumie:
(C.W.6.) powiązane z paradygmatycznym uporządkowaniem odmian dydaktyki sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów, w tym ograniczony charakter oceniania kształtujące pojmowanego wyłącznie w kontekście efektywności nauczania.
(C.W.6.) regulacyjny i lokalny charakter wewnątrzszkolnego systemu oceniania oraz interakcje i napięcia występujące między nim a sprawdzianami i egzaminami zewnętrznymi

Umiejętności

CKN_U1, CKN_U2, CKN_U6 i CKN_U8
Student/ka potrafi:
(C.U.1.) elastycznie dobrać metody pracy dostosowane do zróżnicowanych możliwości uczniów i ich potrzeb.
(C.U.2.) zaproponować działania dydaktyczne służące integracji klasy szkolnej

(rozumianej jako tworzenie klimatu uczenia się) i rozwijaniu umiejętności uczenia się we współpracy.

(C.U.3.) zaproponować metody nauczania stosowne do treści kształcenia oraz zapewniające warunki do konstruowania wiedzy przez uczniów a także pobudzania ich kreatywności i rozwijania ich kompetencji poznawczych, praktycznych i społecznych.

(C.U.4.) zaproponować stosowne do celów koncepcje prowadzenia zajęć/lekcji i zaproponować ich strukturę, odwołując się przy tym do przyjętych przez siebie założeń paradygmatycznych.

CKN_U7

Student/ka potrafi: (C.U.5.) zaproponować rozwiązania dla uczniów zdolnych, przygotowujących się do udziału w konkursach, zawodach i olimpiadach różnego typu.

CKN_U10 i CKN_U11

Student/ka potrafi: (C.U.6.) świadomie posługiwać się w procesie oceniania różnymi formami gromadzenia danych do oceny oraz odmianami informacji zwrotnej, dostosowanej do potrzeb ucznia i stymulującej go do pracy nad własnym rozwojem.

Kompetencje społeczne (postawy)

CKN_K2

Student/ka jest gotowy/a do:

(C.K.1.) twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych i dokonywania służących rozwojowi ucznia świadomych wyborów między paradygmatami dydaktyki.

CKN_K6

Student/ka jest gotowy/a do projektowania działań zmierzających stymulowania poprawy jakości pracy własnej i szkoły.

CKN_K7

Student/ka jest gotowy/a do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z innymi nauczycielami w celu wdrażania innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych.

Kontakt

alicja.jurgiel-aleksander@ug.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Procesy uczenia się i specyficzne potrzeby edukacyjne	5.1.0441
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	
Instytut Psychologii	
Studia	

wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
Wydział Biologii	Biologia medyczna	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Biologii	Biologia	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Chemii	Chemia	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia polska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Historyczny	Historia	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Nauk Społecznych	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia fizyczna z geoinformacją	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia

Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	niestacjonarne (zaoczne), stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Dorota Dykalska; prof. UG, dr hab. Marta Łockiewicz; dr Dorota Bronk; mgr Ariadna Łada-Maško; dr Danuta Grzybowska; dr Grażyna Szyling			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład, Ćw. audytoryjne		2 ECTS = 50 godzin	
Sposób realizacji zajęć		wykład 24 godz.	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		ćwiczenia 6 godz.	
Liczba godzin		+ 20 godz. przygotowania do zajęć i ostatecznego zaliczenia przedmiotu	
Ćw. audytoryjne: 6 godz., Wykład: 24 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza przypadku (studium przypadku) - Dyskusja - Praca w grupach - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		Wykład: test z pytaniami zamkniętymi + jedno pytanie otwarte o charakterze problemowym Ćwiczenia: obecność i aktywny udział w zajęciach + wykonanie wszystkich zadań (kart pracy) realizowanych podczas ćwiczeń	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Kolokwium: kryterium zaliczenia przedmiotu stanowi poziom znajomości treści programowych oraz opanowania efektów uczenia się, wyrażony zakresem poprawnie udzielone odpowiedzi w teście (co najmniej 51% poprawnie udzielonych odpowiedzi). Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia końcowego jest obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach, których kryterium zaliczenia stanowi: obecność i aktywny udział w zajęciach oraz poprawne wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas ćwiczeń	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt kształcenia	Kolokwium	Praca w grupach	Analiza przypadku	Dyskusja
Wiedza				
CKN_W2	+	+	+	
CKN_W4	+	+	+	
CKN_W5	+	+	+	+
CKN_W6	+	+	+	+
CKN_W7	+	+	+	+
CKN_W14	+	+	+	+
Umiejętności				
CKN_U2		+	+	+
CKN_U3	+	+	+	+
CKN_U7	+		+	+
CKN_U12		+	+	+
Kompetencje				
CKN_K4		+	+	+
CKN_K7		+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybranie specjalności nauczycielskiej na kierunku studiów

B. Wymagania wstępne

Brak

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z psychologicznym i pedagogicznymi aspektami procesów uczenia się, podstawami pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, funkcjonowaniem szkolnym uczniów z niepełnosprawnością, oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poznanie przez studentów pedagogicznych aspektów procesu diagnozowania nauczycielskiego oraz zasad projektowania wsparcia dla uczniów z trudnościami w uczeniu się i pracy z nimi.

Rozwijanie umiejętności nauczycielskiego diagnozowania potencjału uczniów oraz wspierania ich rozwoju poznawczego we współpracy ze specjalistami i innymi nauczycielami.

Przygotowanie do organizowania kształcenia w edukacji włączającej.

Treści programowe

Wykłady (część psychologiczna, 12 godz.):

I. Psychologiczne aspekty procesów uczenia się:

Procesy poznawcze człowieka kluczowe dla uczenia się: procesy spostrzegania i uwagi, pamięć jako podstawowy mechanizm przechowywania informacji, myślenie i rozwiązywanie problemów, kompetencja językowa.

Neuropsychologiczne podstawy uczenia się. Modele, metody i techniki uczenia się.

Specyficzne trudności w uczeniu się, ich przyczyny.

Motywacja do uczenia się, jej typy oraz mechanizmy wzbudzania i podtrzymywania.

Rozpoznanie i wspieranie potencjału poznawczego ucznia. Identyfikacja potrzeb, zainteresowań i zdolności, wspomaganie ucznia w rozwijaniu zainteresowań. Praca z uczniem uzdolnionym i szczególnie uzdolnionym.

Nowoczesne metody wspierania uczenia się. The Feuerstein Instrumental Enrichment Program - mediacja metodą rozwijania potencjału poznawczego ucznia.

Wykłady (część pedagogiczna, 10 godz.):

II. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty.

Krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami,

Pojęcia integracji i inkluzji; sytuacja dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej.

Problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie.

Sytuacja uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie).

III. Praca z uczniem mającym trudności w uczeniu się:

Zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie.

Ćwiczenia (część pedagogiczna, 6 godz.):

Zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice.
Dostosowywanie procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów), ocena skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Specyficzne trudności w uczeniu się i sposoby ich przewyżczenia – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):
 Feuerstein, R. Feuerstein, R. Falik, L. Rand, Y. (2006). Creating and enancing cognitive modifiablity: The Feuerstein Instrumental Enrichement Program. Jerozolima: ICELP Publications
 Kotarski, R. (2017). Włam się do mózgu. Warszawa: Altenberg
 Mickiewicz J. (2011), Dysleksja rozwojowa – podstawy diagnozy i terapii, Toruń.
 Olechowska A. (2016), Specjalne potrzeby edukacyjne, Warszawa.
 B. Literatura uzupełniająca
 Woolfolk, A. (2016b). Educational Psychology. Edinburgh, England: Pearson Education Limited.
 Walker, T. D. (2017). Fińskie dzieci uczą się najlepiej. Warszawa: Wydawnictwo Literackie

Kierunkowe efekty uczenia się

- CKN_W2
- CKN_W4
- CKN_W5
- CKN_W6
- CKN_W7 i CKN_W14
- CKN_W10
- CKN_U2
- CKN_U3
- CKN_U7
- CKN_U12
- CKN_K4
- CKN_K7

Wiedza

CKN_W2
 Student/ka zna i rozumie:
 (B.1.W.1.) pojęcia: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowa i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rola uwagi, psychologia różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego; zdolności i uzdolnienia.
 (B.1.W.2.) rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), szczególne uzdolnienia.
 (B.1.W.4.) proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania; trudności w uczeniu się oraz ich przyczyny; metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań.
 CKN_W4
 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.3.) rodzaje i znaczenie pomocy psychologiczno-pedagogiczna w szkole (regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty).
 CKN_W5
 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.4.) pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie.
 CKN_W6
 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.5.) sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematyka oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 CKN_W7 i CKN_W14
 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.6.) zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przewyżczenia; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice
 CKN_W10
 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.1.) krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami.

Umiejętności

CKN_U2
 Student/ka potrafi:

(B.2.U.6) diagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i projektować dla niego odpowiednie wsparcie.
oszacować trafność i skuteczność wsparcia udzielonego uczniom ze SPE.
CKN_U3
Student/ka potrafi:
(B.1.U.6.) identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań.
(B.1.U.6.) rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się.
CKN_U7
Student/ka potrafi podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia oraz promować osiągnięcia uczniów.
CKN_U12
Student/ka potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz projektować sposoby przezwyciężania trudności w uczeniu się, korzystając z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole i poza nią.

Kompetencje społeczne (postawy)

CKN_K4
Student/ka jest gotowy/a do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej.
CKN_K7
Student/ka jest gotowy/a do współpracy z nauczycielami, pedagogami i specjalistami w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i trudnościami w uczeniu się

Kontakt

dorota.dykalska@ug.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Warsztat pracy nauczyciela	5.1.0443
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	
Instytut Psychologii	
Studia	

wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Biologii	Biologia medyczna	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Biologii	Biologia	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Chemii	Chemia	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia polska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Historyczny	Historia	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Nauk Społecznych	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia fizyczna z geoinformacją	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia

Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Piotr Dąbrowski; dr Paweł Śpica; dr Eliza Czerka-Fortuna; mgr Magdalena Iwanowska; dr Dorota Dykalska; dr Grażyna Szyling; dr Iwona Majcher; dr Jarosław Jendza; mgr Julia Balcerowska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Ćw. warsztatowe		2 ECTS = 50 godzin	
Sposób realizacji zajęć		ćwiczenia 40 godz.	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		+ 10 godz. przygotowania do zajęć i ostatecznego zaliczenia przedmiotu	
Liczba godzin			
Ćw. warsztatowe: 40 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Gry symulacyjne - Praca w grupach - Tworzenie projektów (rozwiązywanie zadań praktycznych) 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		Portfolio (składające się z części: (A) psychologicznej i części (B) pedagogicznej. Na każdą z części składają się 3 projekty działania nauczycielskiego związane z treściami kształcenia. Ich wybór jest indywidualnie ustalany z prowadzącym zajęcia. Integralnym elementem zaliczenia jest obecność na zajęciach i aktywny w nich udział.	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Warunkiem złożenia portfolio jest aktywny udział studenta w zajęciach warsztatowych. Kryteria jakościowe: (a) merytoryczne przygotowanie do ćwiczeń; (b) proponowanie rozwiązań merytorycznie adekwatnych do sytuacji lub problemu. Kryteria oceny portfolio: Portfolio składa się z: (A) części psychologicznej i (B) części pedagogicznej, traktowanych jak równorzędne. Wysokość oceny zaliczenia jest średnią ocen (liczby punktów) wystawionych przez prowadzących zajęcia z zakresu psychologicznego i pedagogicznego. W każdej części powinny się znaleźć 3 projekty działania nauczycielskiego, związane z treściami kształcenia i uzgodnione indywidualnie z prowadzącym zajęcia. Kryteria oceny projektów	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt kształcenia	Analiza tekstów z dyskusją	Praca w grupach	Analiza przypadku (zd.kryt.)	Gry symulacyjne	Projektowanie	Portfolio
Wiedza						
CKN_W3	+	+	+	+	+	+
CKN_W4	+	+	+	+	+	+
CKN_W9	+	+	+	+	+	+
CKN_W11	+	+	+	+	+	+
Umiejętności						
CKN_U1		+	+			
CKN_U2		+			+	+
CKN_U5		+		+	+	+
CKN_U6	+	+	+	+		+
CKN_U9		+		+	+	+
CKN_U14		+	+			+
CKN_U17			+	+		
CKN_U18	+		+		+	+
Kompetencje						
CKN_K1		+	+	+	+	+
CKN_K2		+			+	+
CKN_K5	+	+	+		+	+
CKN_K7		+	+		+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie z wynikiem pozytywnym przedmiotów: Rozwój ucznia, jego konteksty i zaburzenia, Praca opiekuńczo-wychowawcza nauczyciela, Procesy uczenia się i specjalne potrzeby edukacyjne.

B. Wymagania wstępne

Brak

Cele kształcenia

Przygotowanie studentów do praktyki zawodowej, uwzględniające pogłębienie i poszerzenie o aspekty praktyczne wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie kształcenia psychologiczno-pedagogicznego.

Kształtowanie umiejętności wieloaspektowego interpretowania zjawisk psychologicznych i pedagogicznych w pracy nauczyciela oraz projektowania nauczycielskich działań w tym zakresie.

Rozwijanie refleksyjnego spojrzenia na praktykę szkolną. Budowanie postawy gotowości do współpracy z nauczycielami i rodzicami uczniów a także do prowadzenia działań innowacyjnych.

Treści programowe

I. Warsztat pracy nauczyciela: aspekty psychologiczne

1. Budowanie roli nauczyciela jako lidera (2h)
2. Obserwacja jako narzędzie zbierania informacji (2h)
3. Budowanie współpracy i rozwiązywanie konfliktów w klasie szkolnej – aspekty psychologiczne 4h)
4. Psychologiczne wsparcie dzieci i nastolatków w kryzysie (4h)
5. Planowanie i prowadzenie warsztatów kompetencji społecznych, komunikacyjnych i emocjonalnych dzieci i młodzieży (6h)
6. Kontakt i budowanie dobrej relacji z opiekunem prawnym dziecka i nastolatka (2h)

II. Warsztat pracy nauczyciela: aspekty pedagogiczne

1. Metody integracji zespołu klasowego i opracowywania zasad obowiązujących klasę, w której nauczyciel jest wychowawcą (2h).
2. Projektowanie zajęć wychowawczych z wykorzystaniem podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach. Zapoznanie z przykładowymi programami wychowawczymi na cały etap kształcenia i planami pracy wychowawczej na jeden rok (2h)
3. Prowadzenie zajęć wychowawczych z zastosowaniem metod i narzędzi pracy edukacyjnej. Współpraca z doradcą zawodowym (4h). 4. Zapoznanie z wybranymi dokumentami opracowywanymi przez nauczyciela wychowawcę oraz gromadzonymi przez niego z poszanowaniem danych osobowych (np. plan pracy wychowawczej, plan wycieczek klasowych, karty obserwacji ucznia, niezbędne zgody rodziców tudzież pełnoletnich

uczniów; oświadczenia rodziców o zapoznaniu się z aktami prawnymi, procedurami szkolnymi, protokoły zespołów wychowawczych, notatki służbowe). Zróżnicowanie rozwiązań przyjętych w poszczególnych szkołach (2h). 5. Zapoznanie z zasadami konstruowania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły (2h). 6. Znaczenie znajomości zasad pierwszej pomocy w pracy nauczyciela (w szkole i podczas wycieczek). Założenia i postępowanie w określonych sytuacjach (2h). 7. Ja jako nauczyciel wychowawca – indywidualny plan wychowawczy – konstruowanie i prezentacja (4 g.)

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Faber A., Mazlish E. (2017) Jak mówić, żeby dzieci się uczyły w domu i w szkole. Wydawnictwo: Media Rodzina

Sosin I., Wielgo A. (2022) Trening umiejętności społecznych. Impulsywność, złość, agresja przewodnik trenera. Wydawnictwo Pani Figowca

Kluczyńska S., Zabłocka-Żytka L. (2020) Dziecko w sytuacji kryzysowej. Wspierająca rola pracowników oświaty. Wydawca: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Górnicka B., Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej: wybrane zagadnienia. Podręcznik akademicki, Opole 2015.

Paszkwicz A., Trudne sytuacje w klasie szkolnej: identyfikacja, propozycje rozwiązań, Warszawa 2019.

B. Literatura uzupełniająca:

Greene R.W. (2020) Zagubieni w szkole. Jak odkryć źródła szkolnych trudności dziecka i pomóc mu je przezwyciężyć

Kiedy szkoła jest problemem. Wydawnictwo: Mamania

Mitschke K. (2019) Kiedy szkoła jest problemem. Wsparcie dla rodziców i dzieci. Wydawca: Natuli

Katarzyna

Sidor-Rządowska M., Coaching kariery: doradztwo zawodowe w warunkach współczesnego rynku pracy, Warszawa 2018.

Majzner R. (2021) Nauczyciel we współczesnej przestrzeni edukacyjnej. Diagnozy, poszukiwania, inspiracje. Wydawnictwo Adam Marszałek

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
CKN_W3 CKN_W4 CKN_W9 CKN_W11 CKN_W15 CKN_U1 CKN_U2 CKN_U5 CKN_U6 CKN_U9 CKN_U14 CKN_U17 CKN_U18 CKN_K1 CKN_K2 CKN_K5 CKN_K7	CKN_W3 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.1 i B.2.W.2.) rolę wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów oraz integrowaniu zespołu klasowego, rozpatrywanych także z perspektywy szkolnych regulaminów i planów wychowawczych. (B.1.W.5. i B.2.W.2.) rolę wychowawcy jako lidera. CKN_W4 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.1) praktyczny i prakseologiczny wymiar szkolnych norm oraz procedur a także ich realny zakładany i wpływ na codzienne życie szkoły. przykłady dobrych praktyk edukacyjnych. CKN_W9 (B.2.W.1) Student/ka zna i rozumie zakres praktycznych zastosowań prawa oświatowego w codziennej działalności nauczyciela-wychowawcy. CKN_W11 Student/ka zna i rozumie (B.2.W.1) codzienne konteksty przestrzegania zasad BHP oraz udzielania pierwszej pomocy. CKN_W15 Student/ka zna i rozumie: (B.1.W.3. i B.2.W.4) metody pracy edukacyjnej, w tym służące integracji zespołu klasowego i rozwiązywaniu konfliktów w klasie szkolnej. zasady konstruowania programu wychowawczo-profilaktycznego, warsztatów kompetencji społecznych oraz zakres i rolę dokumentacji gromadzonej przez wychowawcę klasy.
	<b data-bbox="703 1695 858 1729">Umiejętności CKN_U1 Student/ka potrafi (B.1.U.1) obserwować sytuacje i zdarzenia szkolne, zdając sobie sprawę z silnych stron i ograniczeń obserwacji jako metody gromadzenia danych. CKN_U2 Student/ka potrafi (B.1.W.3. i B.2.U.6) samodzielnie i stosownie projektować działania nauczycielskie, w tym projekty zmierzające do budowania współpracy i rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej oraz warsztaty rozwijające umiejętności społeczne i komunikacyjne uczniów. CKN_U5 Student/ka potrafi (B.2.U.4, B.1.U.5., B.2.U.6) projektować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów. Potrafi

budować pozytywny kontakt z rodzicami i opiekunami uczniów.

CKN_U6

Student/ka potrafi (B.1.U.5., B.1.U.6., B.2.U.6) zaproponować adekwatne do kontekstu rozwiązania sytuacji wychowawczo-dydaktycznych motywujące uczniów do nauki oraz wspierające ich w pracy nad sobą, analizować ich możliwe konsekwencje oraz modyfikować działania.

CKN_U9

Student/ka potrafi animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów, wykorzystując w tym celu przygotowane przez siebie warsztaty i działania wychowawcze.

CKN_U14

Student/ka potrafi (B.2.U.7) wspomagać uczniów w świadomym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, wykorzystując z tym celu własne obserwacje oraz współpracę z doradcą zawodowym.

CKN_U17

Student/ka potrafi zaproponować sposób postępowania związany z udzielaniem pierwszej pomocy w określonej sytuacji.

CKN_U18

Student/ka potrafi wiedzę i umiejętności nauczycielskie z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii

(17 C) Kompetencje społeczne (postawy)

CKN_K1

Student/ka jest gotowy/a do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka, oraz (B.1.K.2.) do wykorzystania wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.

CKN_K2

Student/ka jest gotowy/a do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności rozwojowi uczniów.

CKN_K5

Student/ka jest gotowy/a do (B.2.K.2) rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów.

CKN_K7

Student/ka jest gotowy/a do (B.2.K. 4) pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej.

Kompetencje społeczne (postawy)

CKN_K1

Student/ka jest gotowy/a do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka, oraz (B.1.K.2.) do wykorzystania wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.

CKN_K2

Student/ka jest gotowy/a do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności rozwojowi uczniów.

CKN_K5

Student/ka jest gotowy/a do (B.2.K.2) rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów.

CKN_K7

Student/ka jest gotowy/a do (B.2.K. 4) pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej.

Kontakt

https://wns.ug.edu.pl/pracownik/33560/piotr_dabrowski